

Ikke lytt til nullutslippspropaganda

I granskings rapporten som Petroleumstilsynet, Statens forurensningstilsyn og Kystverket har utarbeidet om Statfjord A-utslippet 12. desember i fjor, får StatoilHydro ramsalt kritikk på en rekke punkter.

Kritikken gjelder både mangelfull risikoforståelse og styringssystemer, tekniske mangler, dårlig vedlikehold og sviktende evne til å melde fra da utslippet etter hvert ble oppdaget.

StatoilHydro vil likevel fortsette ar-

beidet for å få åpnet områdene utenfor Lofoten og Vesterålen for oljeleting. StatoilHydro-sjef Helge Lund sier det i dag slik til aftenbladet.no:

– Jeg mener vår kunnskap og våre erfaringer viser at vi kan utvikle området på en miljømessig forsvarlig måte.

Utslippet ved omlasting på Statfjord A i desember var på 4400 kubikkmeter råolje - det nest største i norsk petroleumshistorie. 10. januar i år skjedde en ny hendelse under lasting, denne

gangen på Draugenfeltet. Hendelsen er nå under gransking.

Nå må Åslaug Haga som StatoilHydro's generalforsamling slutte å lytte til selskapets nullutslippspropaganda og heller lytte til sitt eget tilsyn, som med denne rapporten bekrefter at oljeutvinning er en risikosport. Statfjord A-utslippet og andre hendelser viser at nullutslippshypotesen ikke holder, og at StatoilHydro nå knapt har gjort forsøk på å vise at det skal være mulig å nå en

slik standard.

Statfjord A-utslippet skjedde langt til havs, og ifølge rapporten er det så langt ikke påvist skader på det marine miljø, men undersøkelser pågår fortsatt.

Hadde et slik utslipp skjedd utenfor Lofoten/Vesterålen, ville konsekvensene blitt meget alvorlige både for folk, fisk og fugl.

Rasmus Hansson, Verdens Naturfond.

Kva har vi lært av loddetoktet?

leserbrev:

I eit innlegg i Fiskeribladet og Fiskaren (10.02) skreiv vi om dei norsk-russiske vinterundersøkingane i februar 2008. Desse tokta er no avslutta og det er tid for ei førebels oppsummering

Kva har vi lært om loddas vandring?

Figuren viser fordelinga av moden lodde, slik vi såg den i februar. Innsiget var mykje tidlegare og vestlegare enn det vi var budde på, og det skapte vanskar for gjennomføringa. Ved seinare høve må vi ha eit toktopplegg og ressursar som kan takle både eit massivt vestleg innsig nordfrå og eit i hovudsakeleg austleg innsig, det er inga lett oppgåve.

Det vart målt noko moden lodde i aust, og det er kome eit austlig innsig til Fiskarhalvøya og Motovskifjorden. Det kan også kome eit innsig mot Varanger, men det har førebels ikke manifestert seg. Gytinga byrja tidleg i vest, alt i månads-skiftet februar-mars. Dersom dette skal vere det vanlege i tida framover, vil det skape vanskar med å bruke eit vinterloddetokt til å justere ein kvote sett om hausten, fordi det kan bli lita tid til å vedta ein ny kvote i den norsk-russiske Fiskerikommissjonen, ordne byråkratiet omkring kvotetil-delning til fartøy og gjennomføre eit fiske.

Hva har vi lært om mengdemåling av vandrende loddestimer?

På det årlege norsk-russiske

forskarmøtet i byrjinga av mars vart data frå dei felles loddeundersøkingane vurderte, og gytebestanden av lodde vart estimert til å 470 tusen tonn. Ein brukte då eksakt same metodikk som vi bruker om hausten, det vil seie at vi har sett bort frå betydninga av vandring under toktet og brukt same målstyrken som om hausten. Dette er eit førebels estimat, vi arbeider vidare med mange spørsmål omkring berekningane og vil kome med eit endeleg estimat seinare.

Sidan haustingsregelen for lodde er at det skal vere maksimalt 5% sannsyn for at gytebestanden er mindre enn 200.000 tonn, er uvisse i estimatet like viktig som det talet som kjem ut av bestandsberekninga. Vi vil gjennomføre ei berekning av uvisse på tradisjonell måte ved å anta at variasjonar i dataene er uttrykk for tilfeldige feil, men også prøve å finne kor stor uvisse som ligg i at vi ikkje har korrigert for vandring, i fordeling av akustisk målstyrke på sild og lodde og fordeling av akustisk målstyrke mellom lodde og andre arter i registreringar langs botnen, der det ikkje er så lett å identifisere lodda frå det akustiske signalet.

Det estimatet som vart gjort etter toktet er i samsvar med prognosane vi gjorde i haust, og som dannar grunnlaget for å ikkje opne for eit kommersielt fiske i år.

Den største overraskinga vinteren 2008 er det ekstremt tidlige vestlige innsiget og eit

mogleg austleg innsig som vil vere noko seinere enn 2007. Men storleiken på innsiget er ikkje vesentleg annleis enn prognosen frå hausten 2007. Vi vil her nytte høvet til å takke mannskapa ombord på «Eros» og «Libas» for god innsats. Vi har lært mykje av årets tokt, og vonar at vi etter neste års tokt og etter at vi har gjennomført målstyrkemålingar om hausten, skal vere i stand til å trekke ein endeleg konklusjon om slike tokte kan brukast til å justere ein førebels kvote sett på grunnlag av haustmålingane.

Kva har vi lært om «Kva vil vi med lodda?»

På slutten av vårt innlegg fra 10.02 peika vi på at det er ulike syn på korleis lodda bør

forvaltast og inviterte til ein debatt om dette. Og vi fått ein debatt (som er like viktig som bestandsestimeringa) med heilt ulike syn på loddeforvaltninga. Arne Pedersen (Vadsø, Fiskaren 20.02) ser på loddas plass i økosystemet og meiner at loddas primære funksjon er å trekke andre fiskeslag til kysten, og at energi og protein frå lodda ikkje bør gå inn i eit fiske, men gå vidare oppover i næringskjeda (torsk, kyst-torsk) og utover i økosystemet (gjødsling og styrking av økosystemet generelt).

I denne omgangen vil vi kommentere innlegget frå leiar i Vestnorges Rederiforening, Ola Olsen. (Fiskeribladet 21.02) Han skriv at Rederiforeninga har mange vedtak om

” Ei tolkning av Ola Olsen si utsegn kan vere at ein bør ha eit fast uttak av bestanden på 85 000 tonn sjølv i år der sannsynet for at gytebestanden er lågare enn 200 000 tonn er større enn 5%.

at «det årlig burde ha vært åpnet for et loddefiske på 50-70000 tonn (norsk andel) slik at en som et minimum kunne dekket inn en forespørsel etter norsk konsumlodde». Og vidare skriv Ola Olsen «... framfor at det med ujevne mellomrom blir anbefalt et relativt høyt uttak bør det tilstrebes et mer jevnt uttak der det økonomiske utbyttet bør tilstrebes større vekt».

Eit norsk fiske på 50-70 tusen tonn svarer til eit totaluttak av bestanden på 85-115 tusen tonn. Ei tolkning av Ola Olsen si utsegn kan vere at ein bør ha eit fast uttak av bestanden på 85 000 tonn sjølv i år der sannsynet for at gytebestanden er lågare enn 200 000 tonn er større enn 5%. Vidare skal det vere eit loddefiske på maksimalt 115 000 tonn når gytebestanden er større enn dette (også når gytebestanden er svært stor, f.eks 3-4 millioner tonn).

Eit slikt utgangspunkt vil kunne danne ein basis for ein diskusjon om formuleringa av eit mål for forvaltninga som over tid vil gje eit jamnt godt økonomisk utbytte samstundes som energi og protein frå lodda i større grad vil bli kanalisert til oppbygging av økosystema på kysten enn tilfellet er i dag.

Havforskarane kan lage ein haustingsregel som i størst mogleg grad oppfyller slike mål for forvaltninga. Men sjølv sagt må haustingsregelen vere i samsvar med føre-var prinsippet. Å ta omsyn til uvisse og setje ei 95% grense er akseptert som eit rimeleg sikkert nivå for ei lang rekke fiskebestandar, men det ligg i og for seg ingen grundige vitenskaplege funderte berekningar bak. Grensa på

200000 tonn er ikkje heilt tilfeldig.

Norske forskarar foreslo overfor ICES at ein skulle bruke ei meir biologisk basert grense: Storleiken på gytebestanden i 1989. Det året var det ei svært god rekruttering frå ein relativt liten gytebestand, og ei slik grense kunne sikre at ein dreg maksimalt nytte av gode rekrutteringsforhold. Men ICES valde å heller bruke ein fast verdi på 200000 tonn, som er ein noko forsiktigare regel. Då saka vart diskutert og avgjerd teken i ICES, støtta Havforskningsinstituttet ICES sine vedtak.

Ola Olsen sine tankar om loddeforvaltninga er konstruktive. Dei inneber ei mindre streng vaktning av gytebiomassen, men det mest radikale ved dei er nok at det store oppmalingfisket vi har hatt på lodde i tidlegare år vil høyre historia til. Men det er eit godt stykke veg å gå før vi, dersom vi ynskjer det, har ein ny omforent haustingsregel.

Og vi må ikkje gløyme at lodda er ein norsk-russisk fellesbestand, det er derfor også viktig å få desse tankane fram i diskusjonane i den norsk-russiske fiskerikommissjonen. Ein debatt om ein ny haustingsregel for lodde er såleis ei utfordring speiselt for næringsna, men også for forvaltning og forskning.

Havforskningsinstituttet vil i samråd med Fiskeri- og Kystdepartementet arrangere eit seminar om lodda og loddas forvaltning 23 mai på Havforskningsinstituttets avdeling i Tromsø.

Sigurd Tjelmeland og Ingolf Røttingen, Havforskningsinstituttet

Arbeidsinnvandring svekker velferdsstaten

Omfattende arbeidsinnvandring kan svekke velferdsstaten, advarer flere forskere. Mange av de utenlandske arbeiderne henter familien, bosetter seg i Norge – og har ingen planer om å dra hjem igjen. Dette har Demokratene advart mot lenge.

Innvandring blir presentert som redningen for det norske velferdssamfunnet, fra håndtering av eldrebølgen til mangelen på arbeidskraft. Denne tan-

kegangen forutsetter at arbeidsinnvandrere reiser hjem igjen, men det er det motsatte som skjer. Tre av fire arbeidsinnvandrere bosetter seg her med familie. Dette vil selvsagt bidra til å øke presset på velferdsgodene.

Fordi arbeidsinnvandrere ofte tar jobber i lavstatus yrker med mange fysiske belastninger, har de større sjanse for å bli syke eller uføre over tid. Senior forsker Knut Røed har

tidligere påvist at de ikke-vestlige arbeidsinnvandrere som kom til Norge på 70-tallet, endte på trygd når etterspørselen etter arbeidskraft avtok 8-10 år seinere.

Demokratene mener regjeringen må fortelle det norske folk at arbeidsinnvandring på sikt kan bidra til å svekke grunnlaget for velferdsstaten! Konsekvensen av en slik feilslått politikk er at norske skattebetalere får økende byrder i

fremtiden. Er det slik vi vil ha det?

*Jan-Ove Fromreide
Demokratene i Hordaland*

- Hovedinnlegg/kronikk: Maksimalt 5.000 tegn (ca. 750 ord).
- Underinnlegg/replikk: Maksimalt 1.500 tegn (ca. 250 ord).
- Fiskaren forbeholder seg retten til å forkorte alle innlegg som mottas.
- Likeledes forbeholder vi oss retten til å lagre innlegg i elektronisk form, samt publisere dem på internettet.
- Innlegg honoreres ikke.
- Bidragsyttere oppfordres til å sende innleggene med epost til redaksjonen@fiskaren.no
- Vi tar også i mot disketter/lagringsmedia av alle typer.